

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio Quarta. Eximere solet Papa subditosà iurisdictione Episcopi
durantelite, etsi alioquin ipso jure subditus exemptus non sit. R.P.D.
Cassadoro. In tit. de Privilegijs decis. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

fit, sed maneat subiectus, idem, ne facile quilibet improbus litigator pro illa se eximere possit à superiore, fit commissio uni ex Prælatiis, ut cognoscat de iustitia, nimirum an talis sit lis, quæ sufficientem timorem pariat in iustæ oppressionis, an verò sit lis frivola & calumniosa, aut studio partis in longum protrahenda, quæ cognitione facta si appareat inimicitias fore tales, quæ sufficientem prætextum reculationis causam, conceditur exemptio pendente lite, vel durante causa inimicitiarum, & quandoque etiam restringitur ad certum tempus, ne subditus antea habeat litem protrahendi. Et de hoc stylo concedendi exemptiones in Signatura vel Marchesin. de Commiss. tom. 2. de commiss. avoc. caus. §. 1. num. 67. & seqq. Solent & tales exemptiones aliquando concedi per Breve, ut testatur Staphilius de lit. grat. tit. de rescript. in forma Breve, §. indulgum num. 10.

DECISIO QUARTA.

Eximere solet Papa subditos à jurisdictione Episcopi durante lite, cui alioquin ipso jure subditus exemptus non sit.

R. P. D. CASSADORO.

In tit. de Privilegiis decis. 6.

SUMMARIUM.

1 Exemptus à jurisdictione Episcopi Clericus non est, propter litem inter ipsum & Episcopum.	ne Episcopi lite durante.
2 Jurisdictio Episcopi lite pendente inter ipsum & subditum est suspensa quoad illam.	4 Subditus propter severitatem à jurisdictione superioris eximitur.
3 Papa solet eximere subditos à jurisdictione	5 Defensio unicuique jure permessa est.
	6 Exemptio licet durante lite concedatur, restringitur tamen ad Superioris instantiam.

Licet inferior, & subditus Episcopo non sit exemptus ab eo, vel ejus jurisdictione, si ipse contra Episcopum, seu Episcopus contra eum litem moveat, sive in causa civili, sive in criminali, vel alia, cum hoc non reperitur jure cautum, quin potius contrarium, ut in c. nonne. l. III. q. III. & in c. olim. Ubi etiam glossa de accusa.

sententia. *de Host.* & Abb. notantes, quod pendente lite inter subditos & Prælatum, suspensa est Prælati jurisdictione quoad eam causam, & totum negotium ad superiorem, coram quo litigatur, delatum, super aliis verò potest contra subditos suam exercere jurisdictionem, aliàs absolventur propterea ab obedientia, quod esse non debet, & probat *text. in d. c. olim ibi*, contra *justitiam spoliavit*, nihilominus Papa in Signatura solet tales eximere, durante lite, ne propterea superior sæviat, aut injanosè aliquid agat contra sibi subiectum: pro quo *text. d. c. olim*, in *arg. & ratio*, propter ipsam litem odium concepisse superiorem in inferiorem potest prælatum aut timeri, hoc est quod *Host. en dicit*. & *Abb. sequitur in d. c. xi. in l. fallentia*, de *sequestra pass.* & *fruct.* quod si aliqui coaquerantur de tyrannide domini, & propterea timeant, ne sæviat in eos, tunc bonus iudex facit illos asscurari si potest, aliàs pendente lite sequestrari: idem si Religiosi conquerantur de Prælati suis. *Arg. d. cap. olim. de accusa.* & *c. ex parte*, eo ut. accedit dictum *Joan. Fab. in §. sed*, & hoc tempore, *inst. de his qui sunt sui, vel alie. jur.* quod, ubi quis gravatur per tuum superiorem durius, taliter, quod possit ad sævitiam reputari, potest eximi ab ejus jurisdictione & subiectione, ut in §. & aliis *juribus adductis per eum*, & quod *Host. in sum. de privileg. dicit §. qualiter amittatur. III. col. dum infert*, datum videri exemptionis privilegium, ne quis ab ordinario opprimatur, & si quis exemptus opprimat ordinatum, amittere debet privilegium, ut puniatur in eo, in quo delinquit, *Cap. pastoralis, de jure pat. XI. quest. 3. privilegium*, sed ista vel non adstrin-gunt, vel parum faciunt, ex quo fundantur in sævitia vel oppressione, cum non dicatur quis sævire aut opprimere agendo, ex quo utendo jure suo vel permissione, actiones, non facit injuriam alicui. *L. injuriarum §. i. ff. de injur. cap. cum Ecclesia* *Vulterana de elect.* quando potius quilibet Prælati jura sua Ecclesie defendere, & pro illis agere tenetur, pro quibus permittitur postulare, aliàs negligendo peccat, *cap. fin. de postul. cap. ea que, cum glos. de offi. Archi.* minus si se defendat, etiam communicationem redditur in invitum, & omni jure est permitta defensio, etiam *ex- quam licet unicuique si judic. se vendi. cap. intelleximus. cum ibi no. de judic. & cap. dilecto. cum sim. de excep.* Item si indistinctè daretur exemptio, facilè subditi procurarent lites contra superiores, ut exemptionem mererentur, & obtinerent, & eas diu-tius pro viribus foverent ac protraherent, & præstaretur occasio delinquendi, contra *l. ii. de indic. vidui. tollen. & l. meminerint. unde vi.* & talis stylus nutritivus peccati debet potius refrænari. *Cap. pen. de consuet. cap. cum dilectus. de his, que vi- metuove causati.* & propterea in prima supplicatione subditi datur simpliciter exemp-tio durante lite, postea ad petitionem superioris ad tempus, pro ut de annis 1519. & 1520. in una lite inter capitulum Burgen. ex una, & Episcopum ex alia super ju-risdictione: & in duabus aliis litibus inter alios Signatura usa est hoc temperamento, quia

quia post primam gratiam, quae eximebat, durante lite, in secunda concessa exemptionem ad tempus sex mensium, & non ultra, ad hoc, ut subditi essent diligentes ad causae expeditionem, & non possent ultra malitiosè eam protrahere, in secundum qualitatem causarum, & conditionem personarum, conceditur plus vel minus de tempore exemptionis arbitrio Signaturæ, quae si cognoscat superiorum auctorem differre expeditionem, medebitur inferiori modo praemissio, vel praefigendo terminum superiori, infra quem expediat, & si distulerit, concedendo exemptionem lite tali durante.

DECISIO QUINTA.

Exemptio ab obedientia Episcopi datur subdito, quando inter eum & Episcopum durat aliqua lis, & quare?

R. P. D. VEROSPIO.

Gerunden. exemptionis.

Veneris 11. Maii 1629.

SUMMARIUM.

- 1 Exemptio, ut alicui concedatur, hoc est positum in arbitrio iudicis, & num. 10.
- 2 Lite pendente inter subditum, & Episcopum, negotium devolvitur ad iudicem suspensâ Episcopi jurisdictione super eadem causa, de qua dubitatur.
- 3 Exemptionem durante lite inter subditum, & Episcopum, tam Signaturæ, quam sacra Congregat. super Episcopis, & Regularibus solet concedere.
- 4 Sub-

Est inter recent. decis. de par. 5.

Handwritten notes in the left margin:
1104
1105
1106
1107
1108
1109
1110
1111
1112
1113
1114
1115
1116
1117
1118
1119
1120
1121
1122
1123
1124
1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132
1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148
1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169
1170
1171
1172
1173
1174
1175
1176
1177
1178
1179
1180
1181
1182
1183
1184
1185
1186
1187
1188
1189
1190
1191
1192
1193
1194
1195
1196
1197
1198
1199
1200